

POGAJAJ BÓH

ČAS OPIS EVANĢELSKICH SERBOW

11. číslo

Budyšin, nowember 1978

Lětnik 28

Hrono za nowember 1978:

Bóh wótrěje z jich wočow wšitke sylzy a smjeré wjace njebudže.

Zjewjenje Jana 21,4

Na kóncu cyrkwinskeho lěta myslimy na zemrětych. Na božich službach so mjena tych wosadnych přečítaja, kiž su w běhu cyrkwinskeho lěta zemřeli. Mnozy du poslednju njedźelu w cyrkwinskim lěće, na tak mjenowanej njedźeli zemrětych, k rowam svojich přiwuznych. Při tym husto sylzy ronja a někotryžkuli myslí na swoju smjeré. Wšitko so zda być bjez nadźije a tróšta, dokelž je smjeré kónc wšitkeho.

Wězo so čłowjestwo prócuje, to přeměnić. Lěkarjo na příklad wojuja přećiwu smjeré tež potom, hdyž je jenož hišće snadna škrička nadźije za žiwjenje. A kelko so njeje přez medicínu hižo polěpšilo. Myslimy jenož na to, kelko džěci před 100 lěty hišće wumrěchu. Džensa so wšelake chorosće hoja, kiž běchu za našich prjedownikow k smjeré. To chcemy připóznac a za to džakowni być. Wot přichoda směmy dalje wuspěchi přećiwu chorosćam wočakować, tež tam, hdžež so to nam njemóžne być zda. Ale při tym wšěm tola to jedne nochcemy zabyć: Smjeré so ženje cyle njewotstroni. Smjeré móže so horje džeržeć a žiwjenje so podlěšić – na kóncu čłowjek wšak tola wumrěje. Smjeré je dónt čłowjestwa.

Swjate pismo nam praji, zo zwisuje smjeré z čłowskim hrěchom; zo je

smjeré scěwk hrěcha a z tym znamjo za móc zleho. Čłowjek potajkim wumrěje, dokelž je hrěšnik před Bohom. Tohodla tež čłowjek smjeré njepřewinje.

Potajkim je tola wšitko bjez nadźije a tróšta? Ale naše hrono nam

Wusměšowany a hanjeny je Jan Hus w płomjenjach šćěpowca (1415) swo, u dušu wudychał. Po lěstotkach jemu stajachu pomniki.

něšto druge přislubi: Smjeré wjace njebudže a sylzy so wótrěja. Smjeré potajkim tola njeje ničo doskónčne. Bóh sam ju přewinje, a to přez Jězom Chrysta. Jězus je tón, kiž je do smjeré šol bjez toho, zo by to pola njeho scěwk hrěcha byl (je wón tola Boži Syn a bjez hrěcha). Tohodla tež móc zleho jeho wobchować njemóžeše. Tuta smjeré sprawneho ma za nas wumóžacu móc. Smjeré nětko wjac njeje džělenje wot Boha, dokelž je Jězus Chrystus smjeré móc wzal, žiwjenje pak a njezachodnosć na swětlo přinjesl.

Z tym mamy tež nadźiju, kiž saha přez smjeré. Znajemy tola toho, kiž je mócniji dyžli smjeré. Wězo wumrěja ludžo dale, tež w přichodze. Ale wumrěće njeje wjace bjez nadźije a tróšta, dokelž njeje kónc wšeho. Nowy zakon připowěda nam horjestaće do božeho kralestwa. Tutón nowy swět boži wjace njesteji, pod znamjenjom hrěcha a smjeré. Tam je smjeré přez božu móc wotstronjena. Štóz do Boha wěri, tomu su wrota do božeho kralestwa wotwrjene, tež hdyž dyrbi wumrěć. Wón ma nadźiju, hdžež hewak nadźije njeje. Tohodla móže potom tež z kěrlušom měsaca spěwać:

Wjesel so, o moja duša,
zapomni wšěje stysknosće,
dokelž Chrystus, kaž so słuša,
wola će ze žalosće;
při nim změješ wjeselosć,
wěčneje tež česće dosć,
njebudžeš tam wjace plakać,
ale z jandželemi skakać. (767,9)

Albert

Tuž dži a připowědaj ewangelij

Sotra Frieda Wjelic

Za jednu hodžinu běchu so wšitke mačerje ze swojimi čěšenkami zhubiłe a žony, kiž hišće njeběchu porodźile, z nimi. Naša chorownja bě kaž čertowski kwas. Smjeré njedźelniče bě so ducy po cylej wokolinje roznesla. Tuž tež naši ambulanti pacienća njepřindžechu. Skónčnje tež hłowne wrota zamknychu.

Nam derje zmysleny měsćanosta so postara, zo bu zemřeta po pjeć dnjach pohrjebana. My pak běchmy hanjeni a njemědzachmy so w zjawnosći pokazac. W tutym čmowym času začuwachmy božu bliskosć. Jeho přítomnosć nas posylnjowaše. Přeco zaso so schadźowachmy k zhromadnej modlitwje. Jenož Bóh móžeše nam pomhać.

Po štyrjoch njedźelach přindže na-

15. pokračowanje

ša luba wosadna Wee ze sydom kilometrow zdaleneho Tao-üen. Hdyž z njej na dworje sedžach, so móc nje do hłownych wrotow buchaše. Ja nochcych wočinić, ale wona poskoči, zo by wrota powočičila. Před namaj stejese knjeni Liu, susodka knjeza Changa. To běchu žalostne strožeje. Wuhladawši pak jeje blyšcate wobličo běch změrowana. Wona nam wěsće žanu hroznu powěsć njenjese. A hižo wjesele powědaše:

„Misionarka! Ja sym zbožowna was dla.“ Po štyrjoch dnjach běchu taoisticy a buddhisticy měšnicy zemrětu njedźelniču z mrtwych sebi skazali. To móžeše so jenož na wěstym dnju stać, hdyž bě so poľny měsac po smjeré minyl. Knjeni Liu běše při tutej spiritistiskej zhromadźiznje přítomna byla a hlós zemrěteje sama slyšaša: „Misionarki nimaja žaneje

winy na mojej smjeré. Hdyž je dale čěsnice, zbožo z wašich domow čeknje.“ Knjez Chang pak chcyše zbožowny być a so bórze zaso woženić.

Kaž bě so tehdom powěsć wo smjeré rozšěriła, tak nětko tež, zo njeběchmy wina na njej. Samo pohanjo přindžechu k nam a so radowachu, zo bě so položenje k našemu lepšemu wobročilo. Hłowne wrota zaso wotamknychmy. Pacienća znowa chodžachu. Tež žony so přizjewichu na porodjenje. Wjesola powěsć ewangeliya móžeše so zaso připowědać. Knjez Wang nas strowješe z hlubokim poklonjenjom. Bóh bě zapřimny! Někak dvě lěće pozdžišo přizjewi so někajka knjeni Chao. My ju njeznajachmy, ale někotři našich křesćanow šukotachu, zo je to druha žona knjeza Changa. Wona bě swoje holče mjeno prajila w bojosis, zo móhli ju wotpokazac. Widžo našu njewěstosć nas nutrnje prošese, zo bychmy ju přiwzali. Skónčnje tež knjez Wang přin-

dže z někotrymi wysokimi zastojnikami města a chcyše nam pisomnje wobkrućić, zo smy njewinowate na smjerći jeho prěnjeje žony. Hdyž so krótko na to strowe džěčatko narodži, spoznachmy w tym božu hnadu. Wón bě nam na dźiwow poľne wašnje pomhał. Z pobožnym basnikom Friedrichom Traubom móžachmy tež my spěwac:

Wón hišće ženje njeprěhra
a tež ženje njebudže,
přeťoz z njeskónčnej mocu
wón wšak wojny wjedže.
Pod jeho chorhoju
je nam na najlěpje tu.
Jězus je a dobywa!
Haleluja! Hamjen!

Přichodnje dale.

Sotra Frieda Wjelic je nam wotmoľwila

Wy sće so mje zajimawje prašeli. Tuž chcu wam na to wotmoľwić.

Hdže bych najprjedy šla, hdy bych móhla do Chinje sej dojěć? Wězo do prowincy Yünnana. Tam bych so prašala za našimi wosadnymi. Cyle wěsće bych jich namakala — snano ze wšelkimi wobćežnosćemi. Z prowincialneho města bych dale jěla do Yüki, hdžež sym 18 lět jako misionarka směla skutkować a křescansku wosadu založić. Poslednju powěsć dóstach w léce 1950 a zhonich, zo je so wšelke přeměnilo. Dokelž wosada wjace swoje chěže a kapažu nima, bych so pola svojich prjedawšich susodow za jednotliwymi swojebami prašala. Wjele mojih tehdomnišich wosadnych je mjez tym na božu prawdu wotešlo — za tute třiceći lět. Kotřiž běchu za mój čas džěci, bych mje wěsće zeznali, a wjele bychmy sebi powědać měli. To by byla wutrobná radosć.

Při tym spominam na maľu Ai-hua (lubowarka kwětkow), kak je mojej koleni wobjimala, hdyž so žohnowachmy, prajo: „Misionarka, njeplać! Jezus ma će lubo.“ Widžo, kak mnozy dorosćeni plakachu, chcyše mje tróštować. Ai-hut je džensa na 33 lět stara, da-li Bóh, zo je žiwa.

Dojěla bych tež do wsow, hdžež mějachmy pódłamske stacije. Snano bych tam wšelke njedobre nazhonila, cyle wěsće pak bych mje lubje pohosćili.

Rady bych tež na wosadnym kěrchowje na tych spominala, kotřiž su „w Knjezu wumrěli“. Na hórce pola Yüki leža pohrjebani, kotřiž „su přewinyli přez krej Jehnjeća“. Tež naše susodne stacije Ošan, Pehcheng a Kunyang bych wopytala, kaž je so mi to husto hižom džalo.

Njedawno je Bóh naše próstwy wustyšaľ. W Ošanje mějachmy chinšku diakonisu. Student z Burmy nas wopyta. Wón znaješe Ošan a wědzeše, zo je sotra Hana Liu 8.3.1969 po wjele čerpjenjach w Knjezu wusnyla.

Někotři lubi čłowjekojo běchu mi wosebje poručeni. Mjez nimi přede wšěm syn našeho ewangelista Li, wo kotrymž pisach w 5. pokročowanju. Knjez Li swěrný, poľnomócný boži wotročk. Jeho swěrna služba bě tež za mnje njesměrnje wažna. Založenje našeje stacije a wosady bě z wulkeho džěla jeho skutk. Bohužel dyrbješe nas přezahe wopušćić. Wón

chcyše rady pola nas wumrěć. To móžachmy jemu dopjelnić. Z jeho synom, kotryž bě runje swój abitur zložil, a z jeho žonu sedžach při jeho ložu. Runje běh 23. psalm dočitala a so z nimi modlach, jako so mrějacy hišće raz zběhny. Ze slabym, ale jasnym hlosom prošese mje za swogeho syna, zo bych so wo njeho starala, zo by wón swój studij započec a dokónčić móhl. Swojemu synej praješe: „Twoje čelo a twoja duša stej Bohu poručenej. Kroč za Chrystusom! A misionarka budže so za tebej starać.“

Bórce na to wusny. Jeho smjerć bě za mnje wulka zrudoba. Přeco hišće sym jemu džakowna za jeho dobroćiwosć a swěru. Jeho syn Teh-en (dóstata hnada) bě swój studij derje dokonjal. Poľ lěta po jeho pruwowanju woteńdžech z Chinje. Dóstawši hišće

wa Boha prosyć, zo by Teh-en, knjez Li, nam někajku powěsć daľ. — Wy budžeće to činić. Mějće džak! —

Wězo sym tehdom cytu wosadu zawostajila, ale přeco zaso du moje mysle na jednotliwych čłowjekow. Tak je to z Lien-min, wo kotrejž budžeće bórce čitać w Pomhaj Bóh. Sudnistwo ju mi připokaza. Wona nosy moje mjeno. Kak rady bych ju wopytala. Wona budže nětkle takle 40 lět stara.

Raz ležeše rano male džěčatko před našimi đurjemi. Jeho mać běše ju tam položila. Tuž dyrbjachmy my so wo džěčatko starać. Nichtó njewědžeše, zwotkel je a kak rěka. Tuž sym jemu mjeno njezapomniteho Skanečanskeho wuja — Traugott Wjela — dała. Tuž tam w Chinje Traugott Wjela wokoľo běha a njewě, zo so w dalokosći za njeho modla. Bóh móže

Stary wobraz z Budestec — cyrkej a fara. Zastužba Budestečanskeho fararja Michala Frencela bě, zo móžeše před 250 lětami (1728) cyla biblija w serbskim přeložku wuńć. Naši serbscy wotcyto su našeje česćownosće a našeje lubosće hódni. Z wulkim džělom a wjele woporami su so prócowali, swojemu serbskemu luděj dawać duchowne kubla.

jedyn list wot njeho jako rozžohnowanje, njejsym nič wjace wo nim slyšala. Čežke puće dyrbješe hić, to wěm. 30 lět nimale je so mjeztym minylo, a ja přeco hišće wšědnje w swojej modlitwje před božim wobličom na njeho spominam za njeho prošo. Bohu Knjezež je wšo móžno, wón móže dać, zo hišće raz powěsć wot njeho dóstanu. Cyle wěsće je w serbskej domiznje wjele modlerjow. Njech su tute rjadki jim namoľ-

jeho primnyć a jeho ke Chrystusej wobroćić. Sto drje so nam wšo we wěćnosći wotkryje!

Tuž sym wam zaso něšto powědała, štož moju wutrobu zaběra. Bóh ma swój lud po cylym swěće!

Wšitkich čitarjow Pomhaj Bóh lubje strowju z heslom džensnišeho dnja (7.9.1978):

Daj syrotam při tebi smilnosć namakać. (Hos. 14,4b)

Waša sotra Frieda Wjelic

Jan Radyserb-Wjela: Bitwa pola Budyšina

Přispomnjenje redakcije. Hdys a hdys chcemy wam w přichodnych čisłach podawać krótkke wuběrki z knihow serbskich spisowacelow zańdženeho a přitomneho časa.

Loni bě tomu 150 lět, zo so Jan Wjela na Židowje pola Budyšina narodži jako syn skatarja a runarja. Jeho mać pomhaše ludžom na wšelke wažnje jako zelowa žona. Krótki čas je poslužil za kruwarja w Njeswaćidskej wosadze we Lahowje a w Bóšicach. Na Krajnostawskim seminarje w Budyšinje je na wučerstwo wuknył. Pobywši za wučerja w Chanecach pola Hodžija a w Bórku pola Budyšina bě 1852—1889 za přenjeho wučerja na Židowje. Loni před 70 lětami wumrě w Budyšinje jako wučer na wotpoćinku.

Ze swojim přimjenom chcyše so

wuznać, zo je stajnje „rady Serb“ byl.

Hrónčka, kotrejž často wozjewjamy w Pomhaj Bóh, su z Radyserba-Wjeloweje wulkeje a wažnjeje zběrki: Přisłowa a přisłowne hrónčka a wustłowa Hornjoľužiskich Serbow (1902). Wjelowe knihi (stawizny, powědančka, balady, basnje, zabawki) su hódne, zo je čitamy.

Při Michalskej cyrkwi w Budyšinje

Někotre wosoby našeho powědančka budu nam wjelekróć před woči stupać. Zo bychmy je znajmjeńša trochu znali, hdyž před nami rěča a skutkuja, njech tudy najprjedy nimo nas du.

1. Michaľ Hilbjenc

„Pomnjeće prawych wostanje w

česći.“ Stare a wérne słowo z biblije to je. Wono za wérne plaći, byrnjež bychmy hdys a hdys nazhonili, zo maja ludžo džerawy pomjatk. Zo „pomjatk prawych wostanje w česći“, to so mjez druhim w Michałskej wosadze widzi.

Njeboh knjez duchowny Hilbjenc je hižo dawno na božej prawdže, a tola so hišće w jeho wosadze z česćenjom na njeho spominać słyši.

Michał Hilbjenc bě rodzeny wožne woneho lěta Sydomlětnje wojny, w kotrehož nazymje po serbskim kraju žalósće ržachu, hdyž dyrbyeše ze swědkom być, kak płomjenja palacych Bukec na hrimate krawnišće swěća.

Jeho nan Handrij, poľeńk na tak rěkanym „bohatym Bórku“, da jeho na wyšu šulu do města, zo by na duchownstwo wuknył, dokelž bě dobreje hlowy. Potom wuknješe na uniwersiće w Lipsku z tak horliwym spěchom, zo druzy studenća na njeho hladachu jako na swěćate znamjo.

Po jeho z chwalbu wobstatej pruwje prošeštaj jeho dwaj wosebnaj knjezaj z Budyskeje rady, zo by jimaj jich džěci wučil a na dobre kubljanje dušu wodzil. Rady wón to přija, bu pak njedotoho po tym za serbskeho kapłana při cyrkwi swjateho Michała postajeny, a něšto lět dale za fararja wzaty.

Wón mjenujcy njebě jeničce kmanj duchowny wótc, ale tež swěry radzićel w swojbných a domjacych wěcach. Hdyž někajka čežka naležnosť bě, hdyž sebi sami njeběchu žaneje rady, da rěkaše: „Džimy jenož ke knjezej Hilbjencej po radu!“ Što je wón zjednal zwadženyh suso-

dow! Što zdobrił je rozkorjenych mandželskich! Što je wón zahačil jěrkich procesow!

Wón pak tež měješe wulkeje pomocy na swojej knjeni. Ta běše rodžena Mětec z duchownskeho domu – prawdziwa mać za wšěch chudych a chorych we wosadze, haj želniwa

Tak pak bě přeco dosć, a doniž při jednorým žiwjenju w jědži a piću za sebjě sameho maľko trjebaše, móžeše chľěbny rub z pokrutu za hosći stajnje na blidze měć. To chwalachu wosebjě serbscy wučomcy, kiž na gymnaziju běchu. Či dóstawachu na serbskej farje kóždu pónđzelu wobjed.

Naš lětuši Serbski cyrkwinski džen we Wojerecach wostanje nam wšěm w lubym a žohnowanym dopomnjeću. Hdžežkuli budže klětuši naš serbski cyrkwinski swjedžen, starajmy so, zo bychmy so tam wšitcy zešli, kotřiž mamy bože słowo w serbskej rěči lubo.

mać, kiž wjeleraz zaby na sebjě samu, zo by jim položec mólha, štož ramjenja rani.

Při tym njebě Hilbjenc zamožny muž, kaž byšće sebi pomyslić mólhi. Při druhej składnosći chcemy pokažac, kak špatne běše myto, kotrež jemu jako wěste dawachu. Njebudžeše wón přibočnych dochodow měł a z dobreje wole přinoškow džakownych dušow, budžeše pola nich často hoľota z kucharku byla.

Wón pak měješe při tym dwojaki wotmysl. Wón chcyše, zo bychy tajcy młodžency za tydžen jónkróć so dosyta najědli, a potom tež, zo bychy za jeho blidom blidoweho přistoja nawukli.

2. Jan Handrij Kapler

Jeho pobožny sobudžeľacur w bozej winicy běše Jan Handrij Kapler, rodzeny bórce po Sydomlětnje wojnje. Toho nan Jurij bě při jeho na-

Dobra kročel ze stareho do noweho

Někotre mysle k epistoli 19. njedzele po Swjatej trojicy
(Ef. 4,22–32)

Naš tekst nas njewabi wupućowac do někajkeho „slubjeného“ kraja, zo bychmy sebi tam rjeńši blećk pod božim slóncem wupytali. Wón nas tež njehoni na bariКАДы rewolucije, zo bychmy wo lěpši přichod wojowali. Tež z techniku njekročimy z hubjeného, stareho do zbožowného, noweho žiwjenja.

Bože słowo je na tak wozbožace wašnje stróžbe. To „stare“ je tohodla tak émowe, bědne, chude a njezbožowne, dokelž je hrěšne. „Nowy čłowjek“ je po Boze stworjeny w swětlej swjatósći.

Wy lubi čitarjo, dajće so nawabić, w Chrystusowym mjenje tutu kročel ze stareho do noweho sej zwěrić. Ničtó ju njebudže wobžrowac.

Nowy čłowjek w Chrystusu je po Boze stworjeny. Jeho žiwjenje je prawe, hódne, bohate na znutřkownych kublach. Wono je swjate, swětle a rjane. Jebate žadosće njemóža jo skazyć. Hrěch je nuza. Hdyž je mandželstwo-lamar hrěchej podležal, wón z tym njeje do zbožowného swětla stupil, ale je sebi a swojej wokolinje wjele česnosćow napoložil. Čělnje žadosće su stareho čłowjeka zjebale!

Słowo wo wěrnosći. Naš tekst nas napomina: Wotkladźec lžu a rěćce wěrnosć. Trjeba njeje, zo wšitko prajiš, štož wěš a je wérne. Štož pak prajiš, přemysli, hać je woprawdže wérne. Budž po móžnosći wěry a sprawny. Po móžnosći! Cyle bjez lžow drje njewuńdžemy. To je naša nuza. Lžimy pak tak maľo, kaž někak móžno.

Wosebjě mi tu dže wo naše politiske rěče mjez sobu. Při tym wšak z wotpohľadom njeľžimy, ale nam so lubi, wěcy naduwać a přehnawać. To so lěpje wusměšuje a hněw so skerje zapyri. Japoštol Pawoł pak swoju wosadu w Efesu napomina: Hněwaće-li so, njehrěšće. Kak wjele spomožniše bychy naše politiske rozrěčowanja byle, bychmy-li so sprawnje prócowali, swědomiće při

wěrnosći wostać. Wěrnosć je hustodosć sucha a maľo za horitosće a tež maľo hidy wubudži. Wo to pak dže, a my křesćenjo dyrbjeli tu přiľkladni być jako čłowjekojo měra.

Kaž nahi na swět přichadžeš, tak nahi z njeho počehnješ.

Njedajće města tomu, kiž hani.

Haj, kedžbujće na swoje rěče: njerěćce nič „zhniľho“, nič njepristojneho, jědojteho. Z rěču je nam Bóh krasny talent spoćil. Swoje mysle móžemy ze słowami wuprajić. Njech jedyn njese druheho wobćežnosć, tak wy Chrystusowy zakon dopjelniće! To by nam sčezka móžno bylo, njebychmy-li swoje začuće, swoju zrudobu, swoje starosće a swoju nadžiju mólhi ze słowom swojemu blišemu zdžělić.

A kak wjele so tutón spomožny boží dar znjewužiwa ze přisłodženjom, ze swarjenjom, z mazanymi rěćemi! To je wašnje stareho čłowjeka, kiž ze swojim jazykom druhemu a tež sebi samemu wjele horja naćini.

Nowy čłowjek rěči, štož so k polěpsěnju hodži. Lubozne słowa našeje maćerje klinča nam w našich starych lětach hišće we wušomaj. Wot njeje smy nawukli swoju rjanu serbsku maćer nu rěč. Wona je nas wučila so modlić. Njejsu tajke duchowne dary, kotrež su předewšěm ze słowom do našeje wutroby přišle, naše najdrohtniše bohatstwo? Dobroćiwce, milosćiwce słowa, słowa wodawanja, kotrež so nam praja a kotrež my prajimy, su polne zboža. W nich jewi so nam Chrystusowe nowe kraľestwo měra a swětla. Jako nowi čłowjekojo do njeho slušamy.

Potajkim: hdyž je naš tekst, polny napominanjow k prawemu, dobremu, swjatemu žiwjenju, tak nic, dokelž by Bóh na zemi trjebał nas jako swój „nowy Israel“, ale dokelž je jemu nas wbohich hrěšnikow žel. Bóh wě, što so našemu měrej hodži a što je naše njezbožo. Bóh je nas přez Chrystusa wumólhl, zo bychmy na zemi zbožowni byli a we wěćnosći zbožni. W.

rodže w Poršicach najenk knježeho dwora. Dobřeje hlōwy dla bu Jan Handrij bōrže do města daty na wyšu šulu. Jako bě na uniwersice we Wittenbergu z česću na duchownstwo wuwuknył, bu bōrže na městno Hilbjenca, dokelž tón fararstwo dósta, za serbskeho kapłana do služby wzaty. W tutym kapłanskim zastojnstwje swojemu prjedownikej we wšem podobny knjez, doby sebi wón wjele česće. Hižo tohodla jeho znamjo w pomjatku steji, jako by z wěncem naspochi pyšene bylo, dokelž měješe za Serbow horjatu wutrobu, myslatu hlōwu a džělawu praciwicu.

Wón wuda serbsku postilu a nawabi fararja Hānicha, Njeswačidłowskeho duchowneho knjeza, sebi k pomocy. Dale wón duchowne kěrlušne na serbski přeloži a napěsni serbskich tež ze swójeho sameho ducha. Tež zhotowa cyrkwinske knihi za ewangelske wosady Serbow na serbsku řeč z pomocu knjeza Hilbjenca. Hdyž so za jeho lěta při cyrkwi nowe kapłanstwo natwari, da wón kamjeń ze serbskim pismom do murje zatwarić, kotrež tak rěka:

Přez božu miłosć,
Přez dobru wyšnosť,
Přez Serbow lubosć.

Hdže hišće hewak wo tajkich swědkach serbskosće wěš? W Njeswačidle a Malešecach při wrotach pohrjebnišća steja tež serbske napisy, ale hdže hewak?

Ludowe nakładnistwo je powědančko Jana Radyserba-Wjele, Bitwa pola Budyšina, jako rjano knihu znowa wudało. 1971. Plaćizna 4,10 hr

Ž wosadow

Bukecy: Před 120 lětami, mjenujcy 14. 5. 1858, narodži so w Bukecach Awgust Wujanc. Wón bě bratr

Arnošta Wujanca, kotryž před 30 lětami 7. 11. 1948 w Bukecach zemrě. Wudowa Arnošta Wujanca je we wysokej starobje hakle před 10 lětami próh z tuteje časnosće do wěčnosće překročila.

Awgust Wujanc, syn našeje wosa-

Franckowe wustawy w Halle, z kotrychž je wjele žohnowanja wuchadźalo — hač do Serbow.

dy potajkim, bě muž kruteje křesćanskeje powahi. W Moritzburgu bu za diakona wukubłany a je potom swój nadawk dóstał w Drježdžanskim znutřkowym misionstwje. Jemu bu přede wšem přepodate rozšěrjenje křesćanskeho pismowstwa a starosć wo wopılıcow. Misionar Awgust Wujanc bě wjesoly a swěrný služownik swójeho Knjeza. Hdyž so jeho raz prašachu, što drje ma tajki misionar činić, wotmołwi: „Wón so prócuje zhubjenym pomhać.“

Rady je serbski rěčał, hdyž w domiznje swóich přiwuznych wopytowaše, kotrychž potomnicy su hišće mjez nami žiwi. Džowka Awgusta Wujanca bydlí w Drježdžanach.

Wón je w léce 1932 w chorowni Drježdžanskich diakonisow wusnył. Nad jeho ložom wisaše tam jedne jeho lubych hesłow:

Mi krej a prawdosć Chrystusa.
je drasta rjana, přistojna;
z tej před Bohom ja wobstać chcu,
hdyž do njebjes nutř počahnu.

Minakał: Lětsa swjećachmy přeni raz žnjowodžakny swjedenž kaž druge wosady na přeněj nježděli w oktobru. Hač je so to našim wosadnym wšem spodobalo? Swjedenžske kemše wšak běchu lětsa wjele sylnišo wopytane hač loni. Wunošk džakneje kolekty bě zwjeselacy. Nazběrało je so 479,92 hr. Wšitkim šćedriwym daricielam so wutrobny džak wupraja.

Minakał: Swěrna serbska kemšerka a čitarka našeho Pomhaj Bóh Mina Schmidtec móžeše 17. 9. 1978 swoje 90. narodniny swjećić. Swójej lubej wosadnej přejemy wšo dobre, zo by Bóh luby Knjez ju dale miłosćiwje přewodźał.

Nowa Wjes w Klukšanskej wosadze: Bohu Knjezej nad žiwjenjom a smjerću je so spodobalo 28. 9. 1978 z tuteje časnosće wotwołać Korlu Awgusta Šćěpana. Wulka wosada jeho přewodzeše, hdyž bu sobotu, 30. 9. 1978 na Klukšanskim pohrjebnišću k poslednjemu měrej pochowany. 26. 3. 1913 narodži so w našej wosadze we Wotpočinku a bě 32 lět wjesnjanosta w Nowej Wsy. W tutych dołhich lětach je so swěru za jemu poručonych starał. Z tym bě sej připóznaće a dowěru wšitkich dobył.

Stajnje je so tež wuznał jako Serb. Njech wotpočuje w měrje.

Klukš: 18. nježděla po Swjatej trojicy, 24. 9. 1978, bě za našu wosadu wosebje wuznamna. Wjele kemšerjow běchu so w swjedenžsce wupyšnym božim domje zešli, zo bychu hromadze so Bohu džakowali za wšedny chléb. Na tutej kemšach přija wosadny farar Leßmann nowačkow do nabožneje wučby. Zdobom smy tež po božej službje wolili swóich nowych cyrkwinskih předstejerjow. Dary žnjowodžakneho swjedenžanja su přinjesle přez 6 000,— hr. Bóh Knjez chcył žohnować wšitkich daricelow a dary a wšo, štož so stawa w božim mjenje w našej wosadze a za nju.

Serbske bože služby w nowembu 1978

5. 11. — 24. nježděla po Swjatej trojicy

Budestecy: 14 hodž. kemše z božim wotkazanjom (farar Bětnar), Budyšin-Michałska: 9 hodž. kemše (wosadny farar Pawoł Albert), Njeswačidło: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth).

12. 11. — dopředposlednja nježděla w cyrkwinskim léce

Minakał: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (wosadny farar Feustel), Klukš: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth), Połpica: 10 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth), Hrodzišćo 10 hodž. kemše (wosadny farar Siegfried Albert).

19. 11. — předposlednja nježděla w cyrkwinskim léce

Budyšink: 10 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth), Poršicy: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth).

26. 11. — poslednja nježděla w cyrkwinskim léce

Bart: 8 hodž. bože wotkazanje, Bukecy: 8.30 hodž. kemše, Njeswačidło: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth).

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadźa jónkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hlowny zamołwity redaktor: Serbski superintendent na wust. Gerhard Wirth w Budyšinje-Trěłanach. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čisć: Nowa Doba, čisćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-1970)